

k němuž ho výslovně zvlášť žalobce objednal, může žádati zrušení kupu. Není správným ani názor dovolatelky, že nebyla smluvna záruka za výkonnost 28 až 30 HP. Žalovanou váže přípověď jejího obchodního zástupce, jímž dala koupí projednat, nanejvýš když jí byl obsah přípovědi sdělen a ona písemně potvrdila jednání na základě rozmluvy se zástupcem. Obsahem obchodních podmínek, které žalovaná dodatečně dopisem ze dne 22. dubna 1926 žalobci zaslala, nebylo nic na záruce změněno. Bylo-li v obchodních podmínkách obsaženo ustanovení, že jednání zástupců jsou závazna jen tehdy, byla-li potvrzena závěrečným listem, není tím nijak vyloučena závaznost ujednání s inž. S-em, jež bylo žalované sděleno a jež vzala na vědomí. V podmínkách není řečeno, že se takové písemně stvrzené ujednání ruší, a žalobce se proto podle § 914 obč. zák. mohl spolehnouti na to, že výkonnost motoru mu zůstává zaručena tak, jak mu bylo před zasláním obchodních podmínek slíbeno. Žalovaná by nejednala poctivě, kdyby chtěla vykládati podmínky tak, že jimi je dříve daná záruka vyloučena, a když zvláště to nepodotkla. Ostatně, i kdyby nebylo zaručovací prohlášení inž. S-a a inž. K-a smluvně pro žalovanou závazno, nic by jí to neprospělo. Pak by žalovaný byl ujišťováním zástupců žalované a jejími prospekty uveden v omyl o podstatných vlastnostech traktoru (§§ 871, 875 obč. zák.) a kupní smlouva by byla neplatná a pro žalovaného nezávazná, takže by žalovaná kupní cenu nemohla právem podržeti.

Čís. 7953.

Nezletilec, dokonavší osmnáctý rok, jenž při uzavírání smlouvy jej zavazující lstivě předstírá, že jest způsobilým k uzavření smlouvy a tím oklame spolusmluvníka, jenž se o tom nemůže snadno přesvědčiti, jest povinen zadostiučiněním. Nevyhledává se, by se nezletilec výslovně vydával za svéprávného, stačí, že nezletilost zamlčí. Lstivě svéprávným netvářil se ten, kdo byl v době smlouvy prohlášen svéprávným neprávem, ježto se tak stalo nepříslušným soudem.

Pokud dlužno míti za to, že jistota z nájemního poměru jest jednotným a nedílným celkem, na nějž má ten, komu má býti plněna, nárok bez ohledu na to, zda závazek jest platným ohledně všech zavázaných či jen ohledně některého z nich.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1928, Rv II 274/27.)

Manželé V-ovi měli od manželů K-ových v pachtu lázně a složili jistotu 25.000 Kč. Smlouvou ze dne 4. října 1924 postoupili manželé V-ovi za souhlasu manželů K-ových pacht lázní manželům Karlu a Emilii B-ovým. Jistota 25.000 Kč složená manželi V-ovými zůstala propachtovatelům i nadále a manželé B-ovi se zavázali, že vyplatí manželům V-ovým 25.000 Kč. Žalobě manželů V-ových proti manželům Karlu a Emilii B-ovým o vyplacení těchto 25.000 Kč rukou společnou a nerozdílnou procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací

s o u d nevyhověl odvolání Karla B-a, odvolání Emilie B-ové vyhověl a žalobu ohledně ní zamítl. V tomto směru uvedl v d ů v o d e c h: První soud zjistil, že žalovaná v době ujednání smlouvy ze dne 4. října 1924 byla 19¼ roku stará, tedy, majíc přes 18 roků, vystupovala jako zletilá, že důsledkem jejího, ovšem nezákonného zletění nepřislušným soudem ve V., nebyli si ani žalovaní toho vědomi, že její prohlášení je neplatné, že se žalovaná nezmiňovala o tom, že je nezletilá. A tu usuzuje první soud z těchto zjištění, že žalovaná jest zodpovědná podle § 248 druhý odstavec obč. zák. v doslovu novely čí. 447/19 a § 866 obč. zák. za škodu, kterou utrpěla druhá strana tím, že se žalovaná vydávala za osobu svéprávnou a způsobilou uzavíratí právní jednání. Leč odvolací soud nesdílí tento názor. Žalovaná byla nezletilou a smlouva jí sjednaná nebyla platnou pro její nezpůsobilost samostatně závazky na se vzítí (§ 865 obč. zák.). Že by byla schválila smlouvu, stavší se fysicky zletilou, ani nebylo tvrzeno. Zbývá tedy otázka, je-li zodpovědná za škodu žalobcům vzešlou tím, že jistotu ponechali K-ovým za to, že se žalovaná zavázala s prvním žalovaným zaplatiti jim stejnou částku a že pro neplatnost jejího závazku zaplacení dosíci nemohou. Tu již podle § 248 v doslovu § 4 nov. čí. 447/19 jest potřebí, by se nezletilec vydával za zletilého, t. j. by nějakým způsobem dal na jevo, že jest zletilým a svéprávným. Chování žalované však bylo naprosto pasivní, nikdo se jí po zletilosti neptal a ona se též o tom nezmiňovala. Kromě toho jest nutno podle § 866 obč. zák., by nezletilec lstivě předstíral svou zletilost, což však ani tvrzeno, tím méně prokázáno bylo ve sporu. Důsledkem toho nezodpovídá za škodu žalobcům z neplatnosti smlouvy ohledně ní vzešlou vůbec. Mohla by býti snad povinnou podle § 877 obč. zák. uvéstí vše v předešlý stav a vrátiti co obdržela, neb co za ni bylo zaplaceno, z tohoto důvodu se však žalobci zaplacení vůbec nedomáhali, trvajíce na zaplacení z důvodu smlouvy nebo náhrady škody podle §§ 248 a 866 obč. zák. Ježto není prokázáno, že se žalovaná vydávala za zletilou a to lstivě, není pro její povinnost k náhradě škody z tohoto důvodu opory. Odvolání její bylo tudíž vyhověti a rozsudek změnití tak, že se žaloba ohledně ní zamítá.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl ani dovolání žalobců ani dovolání Karla B-a.

D ů v o d y:

Žalobci napadají rozsudek, pokud jim byla zamítnuta žaloba ohledně žalované Emilie B-ové. Odvolací soud, vyhověv odvolání žalované v tomto směru, zamítl ohledně ní žalobu jednak z důvodu, že vzhledem na její nezletilost smlouva, kterou se zavázala spolu se žalovaným manželem k zaplacení 25.000 Kč žalobcům, byla hned z počátku neplatnou a nestala se platnou ani dodatečným schválením žalované po dosažení její zletilosti, jednak z toho důvodu, že tu nejsou předpoklady §§ 248, 866 obč. zák., za nichž nezletilec, jenž se při ujednání smlouvy vydával za zletilého, jest povinen náhradou škody spolusmluvníkům. Prvnímu

zamítacímu důvodu žalobci neodporují. Proti druhému důvodu uplatňují, že skutečnosti, které odvolací soud má za zjištěny, splňují předpoklady náhradní povinnosti žalované v uvedených §§ vytčené a že tudíž odvolací soud s tohoto právního hlediska věc nesprávně posoudil. Výtka ta však jest neoprávněna. Ustanovení §§ 248 a 866 obč. zák. nutno vykládati v souvislosti v ten rozum, že nezletilý, dokonavši osmnáctý rok, jenž při právním jednání, zejména při uzavírání smlouvy jej zavazující lstivě předstírá, že jest způsobilý k uzavření smlouvy a tím oklame spolusmluvníka, který se o tom nemůže snadno přesvědčiti, jest povinen zadostiučiněním. Nutno ovšem souhlasiti se žalobci v tom, že není třeba, by se nezletilec výslovně vydával za svéprávného, nýbrž že stačí, že zamlčí nezletilost, že se tváří jako svéprávný. Než vždy jest nezbytno, by se tak stalo lstivě, by nezletilec si byl vědom toho, že není svéprávným a to zamlčel neb opak tvrdil a aby takto spolusmluvníka v omyl uvedl. Odvolací soud zjišťuje, že chování žalované bylo naprosto pasivní, že se jí nikdo po zletilosti neptal a že se ona o tom nijak nezmiňovala. Jest nesporno, že žalovaná byla v době, kdy se žalobci smlouva dojednala, prohlášena soudním usnesením — ač neprávem, ale přece — za svéprávnou. Že by byla věděla, že se toto její prohlášení za plnoletou stalo nepřislušným soudem a bez souhlasu mateřské poručnice, nebylo ani tvrzeno. Důsledkem toho dospěl odvolací soud k správnému úsudku, že se žalovaná při uzavírání smlouvy nevydávala, pokud se týče netvářila lstivě jako svéprávná, a proto právem uznal, že žalobní nárok proti ní podle §§ 248 a 866 obč. zák. není po právu. Žalobci pokusili se, ovšem teprve v tvrzení odvolacím, žalobní nárok proti žalované dovésti i z ustanovení § 877 obč. zák., podle něhož ten, kdo se domáhá zrušení smlouvy pro nedostatek přivolení, musí vrátiti vše, co ze smlouvy obdržel k svému prospěchu. Tímto právním důvodem nelze se však obírat, neboť žalobci určitě netvrdili, co žalovaná Emilie B-ová ze smlouvy obdržela a neučinili určitého žalobního žádání, co jim má vrátiti. Uplatňují-li žalobci nyní, že žalobní nárok proti žalované jest odůvodněn ustanoveními §§ 246 a 247 obč. zák., nutno podotknouti, že ani v tomto směru procesní látka neposkytuje skutkového podkladu pro posouzení žalobního nároku proti žalované s tohoto právního hlediska, neboť ve sporu nebyly tvrzeny skutečnosti, z nichž bylo by lze dovozovati, že se Emilie B-ová podle uvedených zákonných ustanovení mohla k zaplacení zažalovaných 25.000 Kč ze svého jmění platně zavázati.

K dovolání žalovaného: Nesprávné právní posouzení věci vytýká žalovaný proto, že odvolací soud uznal smlouvu mezi žalobci a žalovanými ze dne 4. října 1924 o zaplacení 25.000 Kč ohledně něho za platnou, ač ji prohlásil za neplatnou ohledně spolužalované podle § 865 obč. zák. Odvolací soud při tomto právním úsudku vycházel z předpokladu, že se žalovaná k zaplacení 25.000 Kč zavázala rukou společnou a nerozdílnou. Než nesejde na tom, zda vznikl solidární závazek obou žalovaných k zaplacení 25.000 Kč ve smyslu § 891 obč. zák., neboť závazek žalovaného Karla B-a k zaplacení celých 25.000 Kč bez ohledu na spoluzávazek jeho manželky dlužno dovoditi z povahy smlouvy ze

dne 4. října 1924 ujednané mezi stranami a z její souvislosti s nájemním poměrem k lázním. Z obsahu této smlouvy plyne, že žalobcům přislíbených 25.000 Kč bylo jistotou z nájemního poměru, do něhož žalovaní jako nájemci na místě žalobců měli vstoupiti a že tuto jistotu měli složiti k rukám žalobců jen proto, že tito jistotu jimi vlastníkůům lázní, manželům V-ovým, složenou pro žalované u těchto manželů ponechali. Z této povahy závazku žalovaných plyne, že vlastní předmět jeho jest jednotným a nedílným, na nějž žalobci podle citované smlouvy ze dne 4. října 1924 celkově a nedělitelně mají nárok, bez ohledu na to, zda tento závazek jest platným ohledně obou žalovaných či jen ohledně žalovaného Karla B-a a přes to, že je peněžitým závazkem. Jedná se tu o závazek, který dlužno posuzovati podle zásad § 890 obč. zák. Nájemní poměr k lázním mezi manželi V-ovými a žalovaným byl uskutečněn, neboť jest zjištěno, že žalovaný lázně jako nájemce převzal a vedl, že byl politickou správou jako nájemce schválen a že mu byla udělena koncese k provozování hostinské živnosti v najatých lázních. Žalovaný jest tudíž povinen zaplatiti celých 25.000 Kč k rukám žalobců bez ohledu na to, že spoluzávazek jeho manželky byl neplatný. Marně tedy dovolatel dovozuje z tohoto důvodu neplatnost smlouvy i ohledně sebe.

Čís. 7954.

Pro řešení otázky, zda pro uplatňování nároků lékařů proti nemocenské pojišťovně obchodních a soukromých zřízenců za léčení jejich zaměstnanců jest přípustným pořad práva čili nic, jest jediné rozhodnou okolností, zda se lékařské úkony týkaly zaměstnanců náležejících k osobám vytčeným v § 1 zákona ze dne 1. července 1926, čís. 117 sb. z. a n., aniž sejde na tom, zda lékaři jsou sami takovými osobami čili nic.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1928, R I 262/28.)

Smluvní lékaři nemocenské pojišťovny obchodních a soukromých zřízenců domáhali se na pojišťovně úplaty za lékařské ošetřování jejich členů. Žalovaná namítla, že pro řešení takových sporů, o jaký tu jde, řádné soudy vůbec nejsou příslušnými, nýbrž rozhodčí soudy podle § 6 zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. v jeho nynějším doslovu. Soud první stolice vyhověl námitce nepřislušnosti řádných soudů a odmítl žalobu. Důvody: Žalobci sice popírají, že rozhodčí soudy ještě pozůstávaly, ale z § 1 zákona ze dne 1. července 1926, čís. 117 sb. z. a n. vychází na jevo, že byla zachována platnost těchto soudů pro takové nároky, o něž jde v této rozepři. Rekursní soud zamítl námitku nepřislušnosti soudu. Důvody: Jest správným, že podle § 6 g) zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. v doslovu zákona ze dne 20. listopadu 1917, čís. 457 ř. zák. byl k rozhodování o sporných nárocích ze smluvního poměru mezi nemocenskou pokladnou a lékaři příslušným rozhodčí soud úrazových pojišťoven dělnických, zákon ten však byl zrušen zákonem ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb.